

Люсі Мод
Монтгомері
Енн
із Лопотливих Тополь

Харків
«ФОЛІО»

Частина 1

Перший рік

I

***Лист Енн Ширлі, директорки Саммерсайдської школи,
Гілберту Блайту, студенту-медикові з Редмондського
коледжа, Кінгспорт***

*Лопотливі Тополі,
провулок Примар,
Саммерсайд, острів Принца Едварда*

12 вересня, понеділок

«Любий Гілберте!

Тільки глянь на цю адресу! Ти колись чув приємнішу назву? Лопотливі Тополі — мій новий дім, і я його обожнюю. А ще мені подобається провулок Примар, якого офіційно немає на карті. Він би мав бути Трент-стріт, але його тут так ніхто не називає, хіба що в ті рідкісні випадки, коли про нього пишуть у “Віклі Кур’єр”... а тоді мешканці презираються й запитують одне одного: “Де ж узагалі ця Трент-стріт?”. Провулок Примар — отака його назва, а звідки вона взялася — цього я не скажу. Я вже питалася в Ребекки Дью, проте все, що вона каже, —

провулок так звався завжди, відколи вона себе пам'ятає, а сто років тому хтось розказував про привидів, які тут мешкали. Але вона ніколи не зустрічала там когось, з виду страшнішого за себе.

Однак я повинна розповідати все за порядком. Ти ще дізнаєшся, хто така Ребекка Дью. Але ти про неї точно почувеш, — оце я вже гарантую. Я вже бачу, що здебільшого Ребекка Дью буде героїнею моїх майбутніх листів.

Посутеніло, коханий. *(До слова, як гарно звучить: “сутеніє”! Набагато гарніше, ніж “смеркається”).* Звучить так оксамитово й тінисто, і... і... сутінково. Удень я належу всьому світу, уночі — сну й вічності. Але в сутінках я сама собі господиня, я належу лише собі... і тобі. Тому цю годину я залишу на послання до тебе. Хоча цей не буде любовним посланням. Перо шкребе по папері, а я не можу писати любовні листи таким пером... ані гострим не можу... ані тупим. Тож ти одержиш мій любовний лист лише тоді, коли я матиму перо, саме таке, як потрібно. А тим часом я розповім тобі про своє нове помешкання та домочадців. Гілберте, вони такі хороші!

Учора я ходила підшукати собі мебльовану кімнату. Пані Рейчел Лінд напросилася зі мною, нібито, щоб дещо купити, але насправді, щоб вибрати мені помешкання. Попри те, що в мене є диплом гуманітарних наук, пані Лінд і досі вважає мене недосвідченим дівчам, яке слід провадити й за яким треба наглядати.

Ми прибули потягом. Гілберте, ти тільки уяви собі, яка сміховинна пригода сталася зі мною. Ти ж знаєш — пригоди завжди самі мене знаходять. Схоже, вони липнуть до мене, як до магніту.

Ця трапилася прямісінько тоді, як потяг підходив до станції. Я встала й схилилася, щоб дістати валізу пані Лінд (вона думала провести в Саммерсайді неділю з якоюсь

подругою) і з усієї сили оперлася кісточками на те, що, здавалося, було блискучим бильцем. У ту ж мить хтось щосили ляснув по пальцях так, що я ледь стримала лемент. Те, що мені видалося бильцем, — виявилось чиеюсь лисиною. Він, вочевидь, щойно прокинувся, і тепер пропалював мене поглядом. Я неухважно вибачилася перед ним і хутенько покинула потяг. Останнє, що я бачила, — те, як він і далі витріщався. Пані Лінд перестрашилася, а в мене досі ниють пальці.

Я знала, що без проблем знайду помешкання, бо певна пані Прингл останні 15 років орендувала кімнати численним директорам школи. Проте, невідь-чого їй раптом обридло оте “вибачте, що турбую”, і вона не захотіла мене взяти. У кількох інших бажаних пансіонах мені ввічливо відмовляли. Ще кілька інших бажаними не були. Ми протинялися містечком ціле пообіддя, встигли спітніти, стомитися, підупасти духом, ще й голова розболілася... принаймні я встигла. У відчаї я вже хотіла махнути рукою — аж тут нам перед нами раптом вигулькнув провулок Примар.

Тоді ми заглянули до пані Бреддок, старої-доброї товаришки пані Лінд. А пані Бреддок сказала, що, на її думку, в “тих удів” може мені знайтися житло.

Вона чула, що “вдови” хочуть здавати кімнату й таким чином мати платню для Ребекки Дью. Вони зможуть надалі тримати Ребекку, якщо надійде трохи зайвих грошей. А хто їм доїтиме стару руду корову, якщо Ребекка піде?

Пані Бреддок спинила на мені свій суворий погляд так, наче подумала собі, що ту руду корову повинна доїти я, але навіть якби я їй присягнулася, вона б мені однаково не повірила.

— Хто ті вдови? — наполягла пані Лінд.

— Тітка Кейт і тітка Чатті, — відповіла пані Бреддок так, наче всі, навіть таке нетямуще дівча, як я, мали це знати. — Тітка Кейт — пані Мак-Комер (удова капітана), а тітка Чатті — пані Мак-Лін, просто собі вдова. Та вони тут для всіх “тітки”. Вони живуть у кінці провулка Примар.

Провулок Примар! Отак усе й владналося. Я знала, що просто мушу оселитися у вдів.

— Ходімо відразу з ними домовимося, — заблагала я в пані Лінд. Мені здавалося, якби ми хоч на хвилину загаялися, провулок Примар знову б зник у казковому краю.

— Можете з ними зустрітися, але саме Ребекка насправді вирішуватиме, візьмуть вони вас до себе чи ні. У Лопотливих Тополях верховодить Ребекка Дью, ви вже мені повірте.

Лопотливі Тополі! Це точно вигадка... таки вигадка. Я, напевне, бачу сон. А пані Лінд наяву зауважувала, що це, мовляв, чудернацька назва для будинку.

— Його так назвав капітан Мак-Комер. Господар Лопотливих Тополь. Він обсадив маєток тополями й цим неабияк гордився, хоч рідко навідувався додому й ніколи не затримувався надовго. Тітка Кейт знай повторювала, що це завдавало клопотів, але нам так не вдалося з’ясувати, що вона мала на увазі — чи те, що капітан проводив так мало часу вдома, чи що він узагалі туди вертався. Ну, панно Ширлі, надіюся, ви там залишитеся. З Ребекки Дью неабияка кухарка, а що вона готує з холодної картоплі! Якщо вона вас уподобає — розцвітете, як квіточка. Якщо не вподобає... що ж, значить, так сталося. І квит. Подейкують, у місто приїхав новий банкір і напитує собі кімнату, тож він їй може більше сподобатися. Дивно, що пані Прингл вам відмовила. У Саммерсайді одні Прингли й напів Прингли. Їх прозвали “Королівською родиною”, і вам, панно Ширлі, доведеться

завоювати їхню довіру, інакше прощай Саммерсайдська школа. Вони завжди в нас заправляли.

Одну вулицю названо на честь старого капітана Абрагама Прингла. Їх там цілий клан, але всім порядкують ті дві старі леді з Кленового Пагорба. Мені відомо одне: вони тримають на вас зуб.

— Чого б це раптом? — вигукнула я. — Вони ж мене геть не знають.

— Один їхній троюрідний брат подавався на директора, і всі вони переконані, що саме йому мала дістатися посада. Коли взяли вас, їхня ватага як один задерла голови й завила. Така вже людська натура. Нам доводиться сприймати їх такими, як вони є. Вони маститимуть медом, але щоразу йтимуть проти вас. Не хочу зараз вас розхолоджувати, та попереджений — значить озброєний. Надіюся, вам усе вдасться, просто їм на зло. Якщо вдови візьмуть вас до себе, ви не будете заперечувати проти того, щоб столуватися з Ребеккою Дью, еге ж? Вона не прислуга. Вона далека кузина капітана. Ребекка не сідає зі всіма за стіл, коли у вдів збирається товариство... знає своє місце... та якби ви там винаймали кімнату, звісно, вона б не мала вас за товариство.

Я запевнила схвильовану пані Бреддок, що буду залюбки вечеряти в товаристві Ребекки Дью, і потягнула пані Лінд геть. Я мала випередити банкіра.

Пані Бреддок провела нас до дверей.

— І зважайте на почуття тітки Чатті. Вона так легко ображається. Бідолашка така ранима. Розумієте, у неї й близько не так багато грошей, як у тітки Кейт... хоча й у тітки Кейт їх не густо. А ще тітка Кейт насправді кохала власного чоловіка, а тітка Чатті — ні. Тобто, свого не любила. Воно й не дивно! Лінкольн Мак-Лін був старим буркотуном... проте вона вважала, що люди ставили їй це

на карб. Ваше щастя, що сьогодні субота. Прийшли б ви в п'ятницю, тітка Чатті й не глянула б у ваш бік. А ви б подумали, що з них двох забобонніша саме тітка Кейт. Моряки такі марновірні. Але насправді, забобонна тітка Чатті... хоч її чоловік працював столяром. Замолоду вона, бідолашка, була гарненькою.

Я запевнила пані Бреддок, що шануватиму почуття тітоньки Чатті, як святиню, але вона не відступалася від нас і надворі.

— Кейт і Чатті не ритимуться тихцем у ваших речах. Вони дуже чесні. Ребекка Дью може, проте на вас вона не наговорюватиме. І на вашому місці я б не користувалася парадним входом. Він у них для особливої нагоди. Як на мене, парадних дверей не відчиняли, відколи помер Амаса. Краще чорний вхід. Вони тримають ключ під вазоном на підвіконні, тому, якщо вам ніхто не відповість, просто відчиніть двері, зайдіть і зачекайте. І боронь Боже похвалити kota — Ребекка Дью його не терпить.

Я пообіцяла, що не хвалитиму kota, і ми нарешті збулися пані Бреддок. Незабаром ми вийшли в провулок Примар. Провулок — коротенька бічна вуличка, що виводить на відкриту місцину, на прекрасному тлі блакитного пагорба в далині. На її одній стороні немає будинків, і вона збігає до гавані. На другій стороні їх лише три. Перший — звичайний будинок... нічого особливого. Далі — масивний понурий імпозантний особняк, облицьований червоною цеглою, з мансардою, із дахом, оброслим слуховими вікнами, наче бородавками, із залізними поручнями навколо плоского верху, з ялинами й смереками, які обступили його настільки тісно, що сам будинок за ними годі й побачити. Усередині має панувати страшно темрява. А третій і останній — Лопотливі Тополі, прямо на розі провулка, з порослою травою галявиною перед вікнами та справж-

ньою сільською дорогою, прикрашеною тіністими деревами з другої сторони.

Я одразу ж закохалася в цю місцину. Знаєш, деякі будинки справляють враження, не встигне людина на них і глянути, з причин, які ледве чи можна означити. Лопотливі Тополі належать до таких будинків. Я могла б тобі описати його як білу споруду... білу-пребілу... зі зеленими віконницями... зеленими-презеленими... з вежею на розі та слуховими вікнами обабіч, з низьким муром, що відділяє його від вулиці, з тополями, що ростуть рядком, і великим городом за будинком, де квіти й овочі сплелися в розкішному безладі... та все це не зможе донести його шарм. Якщо коротко, то цей будинок має чарівну особистість, і в ньому є щось від Зелених Дахів.

— Це місце створено для мене... мені його призначено, — у захваті сказала я.

Пані Лінд мала такий вигляд, начебто не сильно довіряла призначеності.

— Звідси далеко до школи, — мовила вона з сумнівом.

— Мене влаштовує. Робитиму гарну прогулянку. Ви тільки гляньте на он той гайок через дорогу, з березами й кленами.

Пані Лінд глянула, але тільки й спромоглася сказати:

— Надіюся, комарі тобі не дошкулятимуть.

Я теж на це сподівалася. Ненавиджу комарів. Один комар може терзати більше, ніж нечисте сумління вночі.

Добре, що нам не довелося користуватися парадними дверима. Вони були такими непривітними... масивні двійчаті двері з грубої деревини, облямовані панелями з квітчастими червоними вітражами Вони, схоже, геть не пасували до будинку. Невеличкі зелені двері чорного входу, до яких нас привела гарненька доріжка, викладена через проміжки в траві рівними тонкими плитами пісковіку,

ЗМІСТ

Частина 1. ПЕРШИЙ РІК.	7
I	7
II	24
III	44
IV	50
V	53
VI	66
VII	68
VIII	76
IX	80
X	86
XI	96
XII	101
XIII	111
XIV	126
XV	130
XVI	140
XVII	149

Частина 2. ДРУГИЙ РІК	152
I	152
II	156
III	165
IV	173
V	181
VI	191
VII	199
VIII	205
IX	214
X	216
XI	227
XII	233
XIII	234
Частина 3. ТРЕТІЙ РІК	240
I	240
II	242
III	249
IV	255
V	259
VI	263
VII	266
VIII	273
IX	279
X	285
XI	290
XII	297
XIII	307
XIV	309